

THACO VỚI CHIẾN LƯỢC “CÔNG NGHIỆP HÓA NÔNG NGHIỆP”

Trong tương lai không xa, những đột phá về khoa học và công nghệ cùng mạng lưới Internet kết nối vạn vật sẽ thúc đẩy tương lai của nông nghiệp lên một tầm cao mới. Trên cơ sở phân tích xu hướng phát triển nông nghiệp trên thế giới, bài viết giới thiệu về những bước đi đầu tiên của Công ty Cổ phần ô tô Trường Hải (THACO) trong nỗ lực phát triển nông nghiệp công nghệ cao (NNCNC) ở Việt Nam.

Xu hướng phát triển của ngành nông nghiệp thế giới

Tổ chức Nông lương thế giới (FAO) dự báo rằng, dân số toàn cầu sẽ đạt 8 tỷ người vào năm 2025 và 9,6 tỷ người vào năm 2050. Để bắt kịp tốc độ này, sản lượng lương thực phải tăng ít nhất 70% trước năm 2050; nhưng vấn đề này đang còn vướng rất nhiều rào cản, bao gồm: Năng suất sản xuất nông nghiệp đang tăng chậm, diện tích đất canh tác có xu hướng giảm dần; biến đổi khí hậu tác động tiêu cực ngày càng mạnh; nhu cầu nước ngọt ngày càng tăng; nguồn cung năng lượng, cụ thể là năng lượng hóa thạch ngày càng khan hiếm; tác động của việc đô thị hóa lên nguồn cung lao động ở nông thôn khiến tuổi trung bình của nông dân ngày càng tăng, do những người trẻ chuyển dần sang sản xuất công nghiệp. Theo một báo cáo gần đây của Ủy ban Liên chính phủ về biến đổi khí hậu (IPCC), biến đổi khí hậu sẽ có những tác động tiêu cực đến sản xuất nông nghiệp do việc gia tăng tần suất của những hiện tượng thời tiết bất thường (bão, lũ, lở đất...) gây giảm năng suất mùa vụ. Trước những thách thức đặt ra, đòi hỏi ngành nông nghiệp phải trang bị cho mình những công cụ/kỹ thuật

cao, theo xu hướng tiến tới một nền NNCNC.

NNCNC là một nền nông nghiệp ứng dụng tổ hợp những công nghệ mới, tiên tiến để sản xuất, nhằm nâng cao hiệu quả, tạo bước đột phá về năng suất, chất lượng của nông sản, thỏa mãn nhu cầu ngày càng cao của xã hội và đảm bảo nền nông nghiệp phát triển bền vững. Công nghệ cao được tích hợp ứng dụng trong NNCNC bao gồm: Công nghiệp hóa nông nghiệp (cơ giới hóa các khâu của quá trình sản xuất, thu hoạch, chế biến...), tự động hóa, công nghệ thông tin, công nghệ vật liệu mới, công nghệ sinh học; các giống cây trồng, vật nuôi năng suất, chất lượng cao...; các quy trình canh tác tiên tiến, canh tác hữu cơ... cho hiệu quả kinh tế cao trên một đơn vị sản xuất. Một ví dụ điển hình về ngành NNCNC là ở Hoa Kỳ. Lao động nông nghiệp tại Hoa Kỳ chỉ chiếm khoảng 0,7% dân số, nhưng tổng giá trị sản phẩm nông nghiệp đạt 394,6 tỷ USD (năm 2016), chiếm 18% thị phần thương mại nông sản của toàn cầu. Một trong các lý do để giải thích vì sao Hoa Kỳ có một tỷ lệ nông dân rất nhỏ so với tổng số lượng lao động, nhưng lại tạo ra sản lượng nông nghiệp lớn như

vậy chính là nhờ ứng dụng công nghệ cao. Hầu như mọi hoạt động trong sản xuất nông nghiệp ở đây đều thực hiện bằng máy móc, từ làm đất, gieo trồng, bón phân, tưới tiêu đến gặt hái, bảo quản, chế biến. Nông dân dùng máy bay để phun thuốc trừ sâu, dùng công nghệ điện toán để theo dõi kết quả thu hoạch...

THACO và những bước đi đầu tiên nhằm “công nghiệp hóa nông nghiệp”

Việt Nam có hơn 70% dân số làm nông nghiệp, nhưng chỉ đóng góp khoảng 25-30% GDP; trong khi những nước phát triển như Hà Lan, tỷ lệ lao động trong ngành nông nghiệp chỉ chiếm 2-4% dân số, mà đóng góp tới 40% GDP. Nếu so về năng suất lao động, Việt Nam cũng ở mức thấp trong khu vực châu Á, chỉ bằng 1/5 Malaysia và 1/15 của Singapore. Theo báo cáo của Ngân hàng thế giới, gần đây GDP nông nghiệp Việt Nam đang có xu hướng giảm, tốc độ tăng năng suất chậm lại, trong khi khoảng cách về thu nhập giữa lao động nông nghiệp và phi nông nghiệp đang nới rộng. Cụ thể, trong giai đoạn 2011-2016, so với các nước trong khu vực, ngành nông nghiệp Việt Nam có tốc độ tăng trưởng thất thường và có xu hướng giảm đi, từ mức 4,02% năm 2011 xuống còn

1,36% năm 2016, đây cũng là mức thấp nhất từ trước đến nay. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, đặc biệt sau một loạt hiệp định như FTA và CTTPP, năng suất thấp sẽ khiến Việt Nam thiếu khả năng cạnh tranh so với các nước cùng tham gia. Theo nhận định của các chuyên gia, để giải quyết được các vấn đề nêu trên hướng đi khả dĩ nhất cho nền nông nghiệp Việt Nam là phát triển NNCNC.

Hiện nay, 2 khâu yếu nhất của nền nông nghiệp Việt Nam là mức độ cơ giới hóa thấp và ruộng đất chia nhỏ, manh mún. Trang bị máy kéo bình quân trong nông nghiệp cả nước chỉ đạt 1,6 mã lực (HP)/ha canh tác, thấp hơn nhiều so với Thái Lan (4 HP/ha), Trung Quốc (8 HP/ha), Hàn Quốc (10 HP/ha). Việt Nam mới chỉ sản xuất được máy kéo và máy nông nghiệp công suất đến 24 HP; có đến 85% thửa ruộng nhỏ, hẹp có diện tích dưới 0,5 ha. Điều này dẫn đến những hệ lụy không nhỏ khi áp dụng NNCNC (mở rộng hạn điền, cơ giới hóa đồng ruộng và các ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất nông nghiệp), điển hình là trong lĩnh vực trồng lúa.

Để giải quyết vấn đề này, ngoài nỗ lực của Nhà nước và Chính phủ, các doanh nghiệp thành công trong công nghiệp phải có trách nhiệm dẫn thân vào nông nghiệp. Đây chính là hướng đi lớn của THACO: “Công nghiệp hóa nông nghiệp”. Theo đó, THACO đã xây dựng “Dự án công nghiệp hóa nông nghiệp và vận hành chuỗi khép kín sản xuất, thu hoạch, chế biến, vận chuyển, phân phối các sản phẩm nông nghiệp” tại 2.000 ha đất thuộc huyện Quỳnh Phụ, tỉnh Thái Bình với tổng vốn đầu tư 7.800 tỷ đồng. Đây là dự án đầu tiên mở ra trong Chiến lược tổng thể đầu

Cơ giới hóa trong lĩnh vực nông nghiệp - Hướng đi cho nông nghiệp Việt Nam.

tư nhằm công nghiệp hóa nông nghiệp của THACO bao gồm 3 chiến lược thành phần: i) Đầu tư cơ giới hóa nông nghiệp; ii) Đầu tư kinh doanh các sản phẩm phục vụ nông nghiệp; iii) Đầu tư kinh doanh các sản phẩm nông nghiệp.

Trong 3 chiến lược này, chiến lược đầu tư cơ giới hóa nông nghiệp là quan trọng nhất, vì đây cũng là khâu yếu nhất của nông nghiệp Việt Nam. Trong đó, loại máy nông nghiệp cần được ưu tiên là máy kéo 4 bánh có công suất từ 50 HP đến 85 HP mà Việt Nam chưa chế tạo được. Trước mắt, THACO sẽ sản xuất loại máy kéo 50 HP đáp ứng thị trường trong nước với tỷ lệ nội địa hóa lên đến 50%. Một nhà máy sản xuất lắp ráp máy kéo có công suất 3.000 chiếc/năm đã được xây dựng tại Khu phức hợp Chu Lai - Trường Hải; và Khu công nghiệp chuyên nông nghiệp đang được khởi công tại huyện Quỳnh Phụ, Thái Bình. Nhà máy sản xuất lắp ráp máy kéo tiếp nhận chuyển giao công nghệ từ Công ty LS MTRON (đơn vị sản xuất máy nông nghiệp hàng đầu của Hàn Quốc, đang cung cấp máy kéo cho hơn 40 quốc gia trên thế

giới).

Khu công nghiệp chuyên nông nghiệp của THACO tại Thái Bình sẽ tập trung nghiên cứu ứng dụng và phát triển các công nghệ cao cho sản xuất nông nghiệp như: Chọn tạo, nhân giống; giải pháp phòng trừ sâu, dịch bệnh; chế tạo các loại vật tư, máy móc, thiết bị sử dụng trong nông nghiệp, công nghệ bảo quản, chế biến nông sản sau thu hoạch... Với những công nghệ này, THACO đang xây dựng quy trình sản xuất nông nghiệp theo chuỗi giá trị, hướng tới mục tiêu đưa THACO trở thành doanh nghiệp dẫn đầu về công nghiệp hóa nông nghiệp tại Việt Nam giai đoạn đến năm 2020, tầm nhìn 2030.

Có thể khẳng định rằng, NNCNC là vấn đề mang tầm quốc gia, do đó đầu tư NNCNC không nên bó hẹp trong bài toán lợi nhuận của hoạt động sản xuất kinh doanh, mà phải nhìn rộng hơn là đang góp phần thực hiện mục tiêu tái cơ cấu nền nông nghiệp Việt Nam theo hướng hiện đại, phát triển bền vững trong xu thế hội nhập quốc tế ✍

PXM